

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Havířov-Prostřední Suchá U Topolů 3

U Topolů 3/688, 735 64 Havířov-Prostřední Suchá

Identifikátor: 600 135 161

Termín konání orientační inspekce: 16. - 17. dubna 2002

Čj.	146 773/02-11067
Signatura	on3av157

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Trojtřídní mateřská škola (dále MŠ) s celodenním provozem od 6:00 do 16:00 hodin. Stanovená kapacita 75 dětí je respektována, pro školní rok 2001-2002 je zapsáno 66 dětí. MŠ je provozována v účelové budově, která je v dobrém stavu a zcela vyhovuje potřebám předškolního zařízení. K dispozici je prostorná a velmi dobře zařízená školní zahrada.

Zřizovatelem předškolního zařízení je Město Havířov a je provozováno jako jeho organizační složka.

Součástí školy je školní jídelna IZO: 119 700 387 s kapacitou 87 jídel.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Kvalita vzdělávací činnosti je posuzována z hlediska efektivit plánování, materiálně technických, psychohygienických a personálních podmínek. Zjišťována je účinnost organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace.

Řízené a spontánní činnosti

Výchovně vzdělávací práce je převážně zajišťována v dopoledním bloku činností, v částečně uvolněném režimu dne, který respektuje základní pravidla psychohygieny dětí předškolního věku. V odpoledních činnostech jsou realizovány zejména zájmové aktivity a volné hry dětí. Prostorové podmínky a uspořádání tříd je velmi dobré, od poslední inspekce došlo k výraznému zlepšení vybavení tříd nábytkem, některými učebními pomůckami a čističkami vzduchu. Zlepšil se celkový estetický vzhled všech prostor školy, na výzdobě tříd a společných prostorů se částečně podílejí učitelky, děti svými pracemi pouze na nástěnkách v šatnách. Ve všech prostorách byla zaznamenána vzorná čistota a pořádek.

Pedagogickou činnost zabezpečuje pět kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Pedagogický kolektiv je poměrně stabilizovaný, jedná se o zkušené učitelky s praxí od 19 do 35 let. Odborná způsobilost a zájmová orientace učitelek je přiměřeně využívána, zejména v hudebních činnostech a hře na flétnu, kde je dosahováno velmi dobrých výsledků.

Plánování v jednotlivých třídách je řešeno měsíčními plány, které jsou členěny v souladu s ročním plánem na rozvoj tělesné zdatnosti, rozvoj poznávacích procesů a řeči, rozvoj estetického vnímání, rozvoj mravního a sociálního citění a rozvoj praktických dovedností a návyků. Plány postihují zejména úkoly a obsah pro řízené činnosti v jednotlivých výchovných složkách, které jsou zastoupeny rovnoměrně. V obecné rovině diferencují náročnost úkolů s ohledem na věkovou skupinu, pro kterou jsou připraveny. Plánovaná realizace zvoleného úkolu nepodléhá vždy efektivnímu metodickému postupu a účinné motivaci. Celkově je úroveň plánování spíše průměrná, nepodporuje inovace ve vzdělávacím procesu (v jedné třídě předloženy plány z minulého školního roku), praktická využitelnost plánů je nižší.

Organizace sledovaných pedagogických aktivit byla v převážné většině tříd dobrá se snahou o funkční propojení spontánních, řízených a sebeobslužných činností. Zvolené formy a metody práce s dětmi vykazovaly inklinaci k tradiční frontální práci s dětmi s nižším podílem aktivit zaměřených na situační a problémové učení. Skupinová práce byla využívána spíše v ranních hrách k procvičování a k realizaci grafomotorických cvičení. Individuální rozdíly mezi jednotlivými učitelkami v přístupu a volbě metod byly výrazné. Pedagogické vedení bylo zaměřeno na další rozvíjení dříve získaných poznatků zejména pomocí smyslové výchovy a praktického procvičování. Individuální přístup k dětem byl diferencovaný podle

potřeb a vzniklých situací, výrazněji se uplatňoval v ranních hrách a zájmových činnostech.

Pedagogická činnost byla částečně motivována, převažovala funkční účelová motivace, jen v malé míře byla použita motivace prožitková. Motivační účinnost vykazovala v jednotlivých třídách, v souvislosti se zájmem dětí o probíhající aktivity, výrazné rozdíly. Učitelky sledovaly zapojení dětí a jejich reakce, průběžně činnosti hodnotily. Hodnocení bylo převážně pozitivní, dovedly ocenit snahu a pokrok a tím posilovat sebedůvěru dětí. Základní pedagogická diagnostika je prováděna.

Rozvoj komunikačních aktivit a vyjadřovacích dovedností byl podporován průběžně ve všech sledovaných činnostech. Vzájemná komunikace mezi dětmi byla přirozená a přátelská, děti měly dostatečný prostor pro slovní projev a rozvoj aktivní slovní zásoby. Celý průběh pedagogické činnosti směřoval k podpoře pozitivních sociálních vztahů mezi dětmi, učitelky byly vlídné a vstřícné k projevům dětí. Ve třídách bylo zaznamenáno pozitivní sociální klima.

Průběh a obsah spontánních aktivit byl orientován na samostatnou zájmovou aktivitu dětí, vliv učitelky se soustřeďoval na materiálové zajištění a usměrňování projevů chování dětí. Převažovalo využívání stolních her, částečně se děti zapojily do neřízených námětových her.

Oblast rozvoje návyků a dovedností dětí v sebeobsluze, hygieně a stolování je ve všech třídách na odpovídající úrovni vzhledem k věku dětí, které přirozeně přijímají běžné stereotypy spojené s těmito úkony.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Materiálně technické a personální podmínky jsou velmi dobré a spolu s pozitivním sociálním klimatem tvoří předpoklad pro realizaci stanoveného programu a pro standardní výkon učitelek. Vzhledem k nižší funkčnosti plánování, inklinaci k tradičním metodickým a organizačním formám i nevyváženosti v motivačních přístupech je celková efektivita pedagogické práce a její kvalita hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávání jsou posuzovány z hlediska koncepčního plánování, funkčnosti organizačního uspořádání, vedení a motivování pracovníků a účinnosti kontrolních mechanismů.

Koncepce školy je pojata jako “Zdravá mateřská škola”, deklaruje dílčí, obecně teoretické zásady, většinou bez hlubší návaznosti na konkrétní podmínky školy v delším časovém úseku. Pracovní plán školy pro školní rok 2001/2002 na koncepci navazuje jen částečně vytyčené hlavní úkoly jsou zaměřeny na výchovu citovou, mravní a estetickou a na zajištění zájmových kroužků (flétna, výtvarný kroužek, angličtina). Stanovuje pět základních oblastí výchovně vzdělávací práce a některé dílčí cíle, nekonkretizuje však prostředky jejich realizace ve vztahu k dětem, pedagogům, řídicí a kontrolní činnosti. Plán dále obsahuje stručný přehled akcí, které budou v průběhu roku realizovány (plavecký výcvik, kulturní akce, výlet a jiné), plán spolupráce s rodinou a hospodářské úkoly. Takto pojaté plánování formuluje sice dílčí zaměření pedagogické činnosti, neposkytuje však dostatečné informace o provázanosti systému a obsahu pedagogické práce. Z posouzení koncepčního plánování a jeho srovnáním s reálným způsobem práce v MŠ vyplývá jeho nižší efektivita a účelnost.

Organizační struktura předškolního zařízení má přehledně stanovená pravidla fungování v organizačním a provozním řádu, zpracování obou dokumentů zajišťuje stabilní provozní a organizační podmínky. Ředitelka řeší operativním způsobem provozní změny dle aktuální situace a zabezpečuje tak plynulý chod zařízení. Výchovně vzdělávací proces probíhá podle

rozvrhu přímé výchovné práce učitelek, který je hodnocen jako funkční. Režim dne je zpracován v souladu s psychohygienickými požadavky a potřebami dětí předškolního věku. Účelně jsou do programu začleněny nadstandardní zájmové aktivity, které realizují učitelky školy podle svého profesního a zájmového zaměření.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu ředitelky školy se všemi zaměstnanci a na operativních provozních poradách. Třikrát ročně jsou uskutečňovány pedagogické porady, jejich zaměření je plánováno. Zápisy z těchto porad obsahují relevantní informace o projednávaných záležitostech. Všechny potřebné informace dostávají zaměstnanci včas a odpovídajícím způsobem. Důvěrné informace jsou zajištěny proti zneužití.

Základní informovanost rodičů o činnosti školy je realizována při zahajovacích třídních schůzkách a na nástěnce ve vstupní hale školy. V šatnách jednotlivých tříd jsou rodiče seznamováni s výsledky výtvarných a pracovních činností, bližší informace o právě probíhajícím programu však schází. Z přílohy ročního plánu vyplývá, že spolupráce s rodiči je orientována zejména na společné akce (úklid školní zahrady, drakyáda, besídka, společné hry v odpoledních činnostech a jiné), které jsou rovněž určitou formou prezentace školy na veřejnosti.

Dokumentace školy je vedena v souladu s platnou legislativou, její obsah a zpracování má odpovídající úroveň.

Řízení MŠ je postaveno na přesném vymezení kompetencí a jejich dodržování. Způsob vedení pedagogických pracovníků z hlediska motivace k inovacím výchovných postupů a metod práce je však nevýrazný a málo inspirující. Systém odměňování (nadtarifní složky mzdy) má stanovená kritéria, která jsou součástí dokumentace školy. Všichni pracovníci byli s těmito kritérii seznámeni a respektují je. Dle sdělení ředitelky úroveň finančního zabezpečení omezuje možnost nákupu nové odborné literatury, které je ve škole citelný nedostatek. Rovněž zapojení učitelek do dalšího vzdělávání (organizovaného dalšími subjekty i samostudia), je ve srovnání s některými jinými mateřskými školami hodnoceno jako nevýrazné. V MŠ nejsou iniciovány odborné kontakty s jinými školami a profesními organizacemi, zřejmá je určitá profesní izolace, která se projevuje postupnou stagnací aktuálních metod pedagogické práce.

Systém kontroly je zaměřen zejména na každodenní vnitřní kontrolu provozních a hospodářských činností a dodržování výchovně vzdělávacích stereotypů, které jsou vymezeny v organizačním a provozním řádu školy. Účinnost této kontroly vede k zajištění stabilního a funkčního provozu MŠ. Kontrola efektivity pedagogické práce má vymezena dílčí pravidla v ročním plánu, hospitační úkoly však mají velký rozptyl a pouze zčásti se vztahují k vytyčeným hlavním úkolům. Zápisy z hospitační činnosti mají dobrou vypovídací hodnotu o probíhající pedagogické činnosti, z předložené dokumentace však není zřejmé jak jsou dále využívány k metodickému vedení a evaluaci.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Posouzením zjištěných skutečností jsou podmínky vzdělávání v oblasti materiálně technické, personální a psychohygienické, stejně jako organizační hodnoceny jako velmi dobré, v oblasti koncepčního plánování, motivování a metodického vedení hodnoceny jako pouze vyhovující. Kontrolní mechanismy mají průměrnou úroveň.

V souhrnu je sledovaná oblast podmínek hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školních a předškolních zařízení čj. ŠMS/6110/01/Mu ze dne 6.prosince 2001,
- povinná dokumentace ve smyslu zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (mimo ekonomickou dokumentaci),
- koncepce a pracovní plán školy s přílohami,
- pedagogická a operativní dokumentace předškolního zařízení,
- zápisy porad a záznamy kontrolní činnosti ředitelky,
- výsledky dětských prací,
- podkladová inspekční dokumentace.

ZÁVĚR

Posouzením inspekci zjištěných skutečností byly v souhrnu stanoveny tyto závěry:

Pozitiva:

- Výrazné zlepšení materiálně technického vybavení a estetického vzhledu školy od poslední inspekce
- Velmi dobrá a funkční organizace provozu školy včetně nadstandardních aktivit
- Pozitivní sociální klima školy s individuálním přístupem k dětem

Negativa:

- Profesní izolace, která se projevuje v určité stagnaci pedagogické práce, s absencí výraznějších inovačních přístupů v souladu s novými trendy předškolní pedagogiky.
- Nižší účinnost koncepčního plánování, zejména jeho funkční propojení na všech úrovních (školní, třídní) a jeho konkrétní odraz v reálné pedagogické práci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Alice Strnadlová

.....

V Ostravě dne 7. května 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. května 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Mgr. Jarmila Říhová

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KU Moravskoslezského kraje, 28. října 117 Ostrava	2002-05-30	146 1036/02-00896
Zřizovatel: Město Havířov	2002-05-30	146 1038/02-00896

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2002-05-24	146 1017/02	Připomínky byly podány